

NIE TYLKO W POLSCE

W jednym z wrześnieowych numerów „Innowacji”, w dziale „My i środowisko” przedstawiono artykuł M. Gorczyca pt. „Lasy szumią na trwogę”.

Lasy zajmują obecnie powierzchnię 3,9 mld ha, gdy w zaraniu dziejów — co uczeni określić mogą na podstawie analizy rodzajów gleby — zajmowały 7,6 mld ha. Na jednego mieszkańca przypada więc dziś średnio niespełna 1 ha, przy czym zróżnicowanie tego wskaźnika jest znaczne. Główne zasoby leśne koncentrują się na półkuli północnej, zamieszkałej przez mniej niż 3/4 ludności Ziemi (...). Wielkość światowych zasobów drewna ocenia się na 260 mld m sześć. Jest to ilość pozornie duża, gdyż roczny przyrost nieznacznie przekracza 2 mld m sześć. (...). Szczególne znaczenie gospodarcze ma drewno iglaste, stanowiące ponad połowę światowych zasobów drewna. Przeszło połowę tych zasobów dysponuje ZSRR. Według danych FAO, lasy iglaste, zajmujące 1/3 powierzchni leśnej, stanowią ponad 4/5 światowych obrotów drewnem. Ostry deficyt drewna, w wyniku lasoochronnych przedsięwzięć w rozwiniętych krajach, spowodował zwiększenie wyřębu w lasach strefy tropikalnej, skąd importuje się nie wykorzystywane dotąd drewno. Produktowność lasów jest zróżnicowana; średnio z 1 ha uzyskuje się ok. 50 m sześć. drewna. W warunkach racjonalnej gospodarki ilość ta mogłaby wzrosnąć 3—4 razy, co w skali światowej przyniosłoby dodatkowo 6—8 mld m sześć. drewna (...). Roczny wyręb w ciągu ostatnich kilkunastu lat osiągnął w skali światowej 2,0 do 2,5 mld m sześć., w tym drewna użytkowego 1,0 do 1,3 mld m sześć. (...). Odeszły w bezpowrotną przeszłość czasy, kiedy niszczenie lasów stanowiło przejaw postę-

pu. W sytuacji, gdy antropogeniczna transformacja środowiska osiągnęła w skali światowej poziom przekraczający jego zdolność adaptacyjną, racjonalna gospodarka zasobami leśnymi to już nie tylko sprawa danego regionu czy kraju, ale problem o znaczeniu światowym (...). Ogólny kryzys środowiskowy, spowodowany m.in. wyniszczeniem lasów, wywołał zmianę stosunku do zasobów leśnych. Lasy podniesione zostały do rangi ważnego komponenta systemu ekologicznego, regulatora warunków klimatycznych, determinanta jakości życia człowieka w środowisku. Racjonalna gospodarka leśna to nie tylko intensyfikacja uzysku drewna, ale przede wszystkim kompensata ubytku zasobów leśnych i sadzenie lasów w miejscach do tego sposobnych. Nie do przyjęcia jest, zdarzająca się jeszcze w wielu regionach i krajach sytuacja, że roczne wyręby przekraczają przyrosty drewna”.